

Original Research Article

Revenue Collection Operations of Local Administrative Organizations Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province

การดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

Pakpoom Noppawong^{1*}, Thanet Ounprechavanich², Suthichai Panyaroj³,
& Chamnan Thongyen⁴

ภาคภูมิ นพวงศ์^{1*}, ธเนศ อุ่นปรีชาวนิชย์², สุทธิชัย ปัญญาโรจน์³, & ชำนาญ ทองเย็น⁴

ARTICLE INFO

Name of Author &
Corresponding Author: *

1. Pakpoom Noppawong*

ภาคภูมิ นพวงศ์

Faculty of Business Administration and
Accountancy, Phitsanulok University,
Thailand.

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัย

พิษณุโลก

Email: marakfoto@gmail.com

2. Thanet Ounprechavanich

ธเนศ อุ่นปรีชาวนิชย์

Faculty of Business Administration and
Accountancy, Phitsanulok University,
Thailand.

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัย

พิษณุโลก

Email: thanes_oun@gmail.com

3. Suthichai Panyaroj

สุทธิชัย ปัญญาโรจน์

Faculty of Business Administration and
Accountancy, Phitsanulok University,
Thailand.

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัย

พิษณุโลก

Email: suthichai_pan@gmail.com

4. Chamnan Thongyen

ชำนาญ ทองเย็น

Faculty of Business Administration and
Accountancy, Phitsanulok University,
Thailand.

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัย

พิษณุโลก

Email: chamnan_thon@gmail.com

คำสำคัญ:

การจัดเก็บรายได้, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,
ระบบการจัดเก็บภาษี

ABSTRACT

This research aimed to: 1. Study the revenue collection operations of local administrative organizations in Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province; 2. Comparatively study the revenue collection operations of local administrative organizations in Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province, classified by gender, position, and work experience. The sample consisted of 103 subdistrict employees and contract employees of local administrative organizations in Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province. Data were collected using a questionnaire. The statistical analysis used for data collection was based on percentages, means, and standard deviations, and a one-way ANOVA (F-test). In the case of differences, Scheffe's test was used to test for differences.

The results revealed that: The revenue collection operations of local administrative organizations in Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province Overall, it was at a high level ($\bar{x}=3.55$, S.D.=0.56). When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was the personnel aspect at a high level ($\bar{x}=3.64$, S.D.=0.61). The aspect with the lowest average value was the budget aspect at a moderate level ($\bar{x}=3.48$, S.D.=0.60). Comparison of revenue collection operations of local administrative organizations, Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province, classified by gender, overall and each aspect were not different with statistical significance at the 0.05 level. Classified by position, overall, there was no difference. When considering each aspect, it was found that the management

Keywords:

Local Revenue Collection,
Local Government Organization,
Challenges in Revenue Collection

Article history:

Received: 17/11/2025
Revised: 25/12/2025
Accepted: 01/02/2026
Available online: 20/03/2026

How to Cite:

Noppawong, P. et al. (2026). Revenue Collection Operations of Local Administrative Organizations Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province. *Journal Dhamma for Life*, 466-479.

system aspect was significantly different at the 0.05 level. Classified by work experience, overall and each aspect were not different with statistical significance at the 0.05 level.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จำนวน 103 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ได้ความสอดคล้องสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปรปรวนทางเดียว (F-test One-way ANOVA) ในกรณีที่มีความแตกต่างก็ทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55, S.D.=0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64, S.D.=0.61$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48, S.D.=0.60$) การเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านระบบการจัดการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทนำ

ภาษีเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศ วัตถุประสงค์หลักของรัฐบาลที่ต้องจัดเก็บภาษีจากประชาชน เพื่อนำเงินภาษีมาใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ ดียิ่งขึ้นโดยรัฐบาลจะทำการจัดสรรเงินภาษีอากรไปใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ ของรัฐ เช่น การจัดการดูแลและส่งเสริมสาธารณสุข การศึกษา การเกษตร การอุตสาหกรรม การสื่อสาร การพลังงาน การพาณิชย์ การรักษาความมั่นคงของประเทศ

รวมถึงการพัฒนาชุมชนต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งยังเป็นการสนับสนุนการสะสมเงินทุนสำรองภายในประเทศ เพื่อส่งเสริมรากฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง อันเป็นประโยชน์ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาว และมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างอนาคตทางเศรษฐกิจของประเทศชาติ เงินภาษีที่ประชาชนเสียไปย่อมจะกลับคืนสู่ประชาชนทุกคน ดังนั้นภาษีจึงเป็นภาระหน้าที่โดยตรงของคนไทยทุกคน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่จัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่เป็นภาษีที่มีความสำคัญ คือ ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครอง เพราะเป็นการเพิ่มอำนาจให้กับท้องถิ่นโดยตรง ทำให้ท้องถิ่นมีรายได้ เป็นของตนเองซึ่งจะนำไปใช้จ่ายในการดำเนินงานได้โดยอิสระในระดับหนึ่ง โดยมีสภาท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของการจ่าย รายได้ที่ได้จากภาษีบำรุงท้องที่ จะนำไปพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า (กนกรัซต์ พิกุลขาว 2550 : 1)

การปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจรัฐบาลมอบอำนาจในการบริหารงานตามภารกิจต่างๆ และให้อิสระต่อท้องถิ่นเพื่อปกครองตนเองโดยเน้นให้ท้องถิ่นมีสิทธิปกครองตนเองมีอิสระในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการในท้องถิ่นของตนเองทั้งทางด้านการบริหารกำลังคนและงบประมาณโดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าที่การพัฒนารายได้ต้องการการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนเข้ามาดำเนินการแก้ไขและสนองต่อความต้องการของชุมชนการบริหารจัดการงานจัดเก็บรายได้เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรปกครองตนเองที่กฎหมายรองรับ ทำหน้าที่บริหารทรัพยากรภายในท้องถิ่น ได้แก่ การผลิตสินค้าสาธารณะเพื่อรองรับบริการให้ประชาชนในท้องถิ่น การกำกับดูแลสภาพสิ่งแวดล้อม และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสถานะเป็นนิติบุคคล มีแหล่งรายได้ประกอบด้วย ได้แก่ ภาษีท้องถิ่น รายได้ที่ไม่ใช่ภาษี ภาษีแบ่ง และ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีรายได้จากหลายแหล่ง แต่แหล่งที่ถือว่ามีความจำเป็นและสำคัญเพราะจะนำไปสู่การพึ่งตนเองทางการคลังบนพื้นฐานรายได้ของตนเองในระยะยาวคือ รายได้ที่ท้องถิ่นหาเอง ซึ่งในความเป็นจริงแล้วศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังอยู่ในระดับที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการพัฒนาหากวิเคราะห์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจากแหล่งรายได้ ต่างๆ (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ 2563 : 8)

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ประสบปัญหาด้านภาษีบำรุงท้องที่ที่เกิดจากประชาชนไม่เข้าใจหลักเกณฑ์การประเมินภาษีบำรุงท้องที่ หลักเกณฑ์การประเมินภาษีบำรุงท้องที่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่สามารถอธิบายที่มาที่ไปของการกำหนดเกณฑ์การประเมินได้ ทำให้การประเมินค่าภาษีคลาดเคลื่อน ก่อให้เกิดการเก็บค่าภาษีที่ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ปัญหาด้านภาษีโรงเรือนและที่ดิน มีเกณฑ์ประเมินที่ไม่มีการกำหนดไว้เป็นมาตรฐานเดียวกันหลักเกณฑ์ที่กำหนดมาตรฐานไว้แล้วก็เปลี่ยนแปลงไปมาก เนื่องจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วแต่ยังใช้หลักเกณฑ์การประเมินชุดเดิม ซึ่งนานมาแล้วจึงทำให้การพิจารณาประเมินค่าคลาดเคลื่อนไม่ตรงกัน โดยใช้ในลักษณะเทียบเคียงกันอย่างไม่มีการกำหนดที่ให้การ

ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ จัดเก็บรายได้ มีความคิดเห็นและจัดเก็บที่ไม่ตรงกัน ทำให้ขาดมาตรฐานในการประเมินและจัดเก็บภาษี ทำให้การตัดสินใจเก็บภาษี ปัญหาด้านภาษีป้ายมักไม่เข้าใจลักษณะประเภทของป้ายเมื่อประชาชนมาติดต่อและได้รับคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ก็มักจะขอแก้ไขข้อความเพื่อบรรเทาภาษี เจ้าหน้าที่จึงต้องออกตรวจสอบใหม่ทำให้งานจัดเก็บล่าช้า เนื่องจากต้องรอข้อมูลใหม่

จากความเป็นมาและความสำคัญของดังกล่าว จะเห็นได้ว่าสาเหตุส่วนหนึ่ง เนื่องมาจากการขาดประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ มีการจัดเก็บไม่เป็นไปตามเป้าหมายของประมาณการ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ว่ามีขั้นตอนหรือกระบวนการในการจัดเก็บรายได้ได้อย่างไร เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงแนวปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น สามารถจัดเก็บรายได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครบถ้วนนำไปสู่การเพิ่มเม็ดเงินรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีการกระจายอำนาจทางการคลังและการจัดเก็บรายได้

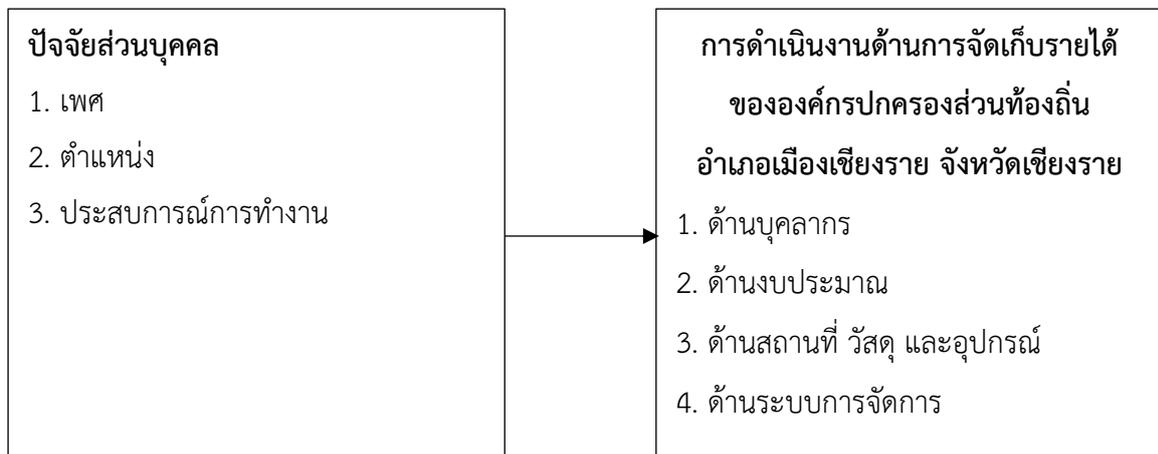
การบริหารรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ การมีรายได้ที่เพียงพอและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้องค์กรสามารถวางแผนการใช้จ่ายและลงทุนในโครงการท้องถิ่นได้อย่างยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และสร้างความเป็นอิสระทางการเงิน ซึ่งความเป็นอิสระนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาระบบการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่นในประเทศไทย (Wiraphanphong & Thomrongajariyakul, 2025) รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยมีความหลากหลาย มาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ภาษีท้องถิ่น ค่าธรรมเนียมและค่าบริการ รวมถึงเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง ความหลากหลายนี้มีข้อดีคือช่วยเพิ่มความมั่นคงทางการเงิน แต่ก็สร้างความซับซ้อนในการบริหารจัดการ เนื่องจากองค์กรต้องสามารถจัดสรรทรัพยากรและบริหารรายได้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ Chaicharoen (2023) ชี้ให้เห็นว่าการบริหารรายได้ท้องถิ่นที่ดีนั้นจำเป็นต้องสร้างสมดุลระหว่างการจัดเก็บรายได้และการบริการสาธารณะ การจัดเก็บภาษีและการลงทะเบียนทรัพย์สินเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น การมีข้อมูลทรัพย์สินที่ถูกต้องและการประเมินมูลค่าอสังหาริมทรัพย์อย่างเหมาะสมช่วยให้การจัดเก็บภาษีมีความยุติธรรมและลดช่องว่างทางรายได้ได้อย่างมีนัยสำคัญ (Chetkhuntod & Imwised, 2024) นอกจากนี้ การบริหารจัดการรายดียังขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ทั้งประสิทธิภาพการบริหารงาน ความร่วมมือจากประชาชน และโครงสร้างรายได้ท้องถิ่น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ (Vorravanpreecha & Jarujittipant, 2017) ความเป็นอิสระทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาระบบรายได้ท้องถิ่น องค์กรที่มีความเป็นอิสระทางการเงินสามารถวางแผนการใช้จ่ายและลงทุนในโครงการท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและ

สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ความเป็นอิสระทางการเงินยังช่วยให้องค์กรลดความพึ่งพิงงบประมาณจากภาครัฐกลางและสามารถจัดการรายได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Wiraphanphong & Thomrongajariyakul, 2025)

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่ผ่านมา กรอบแนวคิดในการวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์การดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยพิจารณาตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์กร นอกจากนี้ การวิเคราะห์ยังคำนึงถึงความหลากหลายของรายได้ การจัดเก็บภาษีและการลงทะเบียนทรัพย์สิน รวมถึงความเป็นอิสระทางการเงินขององค์กร ซึ่งล้วนเป็นตัวแปรที่มีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรได้แก่ พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จำนวน 134 คน (ท้องถิ่นอำเภอเมืองเชียงราย 2568 : 9)
2. กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยได้แก่ พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด 2554 : 41–44) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 103 คน โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงรายของ พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง 1 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยยึดตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประกอบด้วย 3 ข้อ คือ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต(Likert) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด(Open ended)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดทางการจัดการ หรือทฤษฎีการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้สามารถสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จากแนวคิดของ ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2552 :75) แล้วประยุกต์เป็นคำถามของผู้วิจัย

2. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงรายและตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended)

3. นำเสนอแบบสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและตรงต่อเนื้อหาความสอดคล้องของคำถาม นิยามการใช้ภาษา

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำแบบประเมินที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ หาดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence)

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ นำไปทดลองใช้กับ พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน

7. นำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) มีค่าไม่น้อยกว่า 0.75 ขึ้นไปได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.8763

8. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามหลักเกณฑ์ของคุณภาพเครื่องมือให้สมบูรณ์ทุกข้อ

9. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาลัทธิพิชญ์โลกเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากพนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม

4. นำข้อมูลที่ได้มาลงรหัส จัดลำดับข้อมูล และนำไปวิเคราะห์ประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยหาค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์การดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับและแปรผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่
 - 1) หาค่าความเที่ยงตรงหรือความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ(IOC)
 - 2) หาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient)ตามวิธีการครอนบาค
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - ความถี่ (Frequency)
 - ร้อยละ (Percentage)
 - ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) Mean)
 - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D., Standard deviation)
3. สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

ใช้เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่มีเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน การดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน เมื่อพบความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

 - 1) การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยใช้สูตร
 - 2) ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) (Cronbach, L.J. 1990 : 297)
 - 3) ร้อยละ (Percentage)โดยใช้สูตร
 - 4) ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรของ

- 5) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 6) สูตรหา t-test (Independent samples)
- 7) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F-test)
- 8) การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison test) ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's method)

ผลการวิจัย

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 56.31 ตำแหน่งพนักงานส่วนตำบล จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 47.57 และ ประสบการณ์การทำงาน 4 -8 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 39.81

ตารางที่ 1 การดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัด เชียงราย

ด้าน	ค่าเฉลี่ยรวม \bar{X}	S.D.	ระดับ
บุคลากร	3.64	0.61	มาก
การโน้มน้าวใจประชาชน	3.86	0.55	มาก
งบประมาณ	3.48	0.60	ปานกลาง
สถานที่ วัสดุและอุปกรณ์	3.57	0.52	มาก
ระบบการจัดการ	3.52	0.49	มาก
รวมทุกด้าน	3.55	0.56	มาก
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด \bar{X}	S.D.	ระดับ
บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่	3.64	0.61	มาก
งบประมาณ	3.56	0.58	มาก
มีสถานที่จอดรถ	3.70	0.57	มาก
การจัดทำหนังสือ	3.63	0.42	มาก
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด \bar{X}	S.D.	ระดับ
คณะผู้บริหาร	3.41	0.68	ปานกลาง
สมาชิกองค์การบริหาร	3.41	0.68	ปานกลาง
ผู้มีการลงทุน	3.42	0.54	ปานกลาง
การมีสถานที่สะอาด	3.30	0.48	ปานกลาง
สภาองค์การบริหาร	3.34	0.46	ปานกลาง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า การดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง เชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55, S.D.=0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64, S.D.=0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด คือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้มีความสามารถทั้งนี้ด้านการโน้มน้าวใจให้ ประชาชนร่วมมือในการจัดเก็บรายได้และพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86, S.D.=0.55$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ คณะผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ เป็นอย่างดีอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.41, S.D.=0.68$)

ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48, S.D.=0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีงบประมาณในการอบรมเจ้าหน้าที่และศึกษาดูงานการจัดเก็บรายได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56, S.D.=0.58$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้มีการลงทุนด้านการพัฒนารายได้ โดยการจ้างเหมาเอกชน หรือดำเนินการเองในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.42, S.D.=0.54$)

ด้านสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57, S.D.=0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีสถานที่จอดรถกว้างขวางพอเพียงและบริเวณที่นั่งพักรับรองแก่ผู้มาใช้บริการ และติดต่อข้าราชการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70, S.D.=0.57$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีสถานที่ที่สะอาด เรียบร้อยและมีภูมิทัศน์สวยงามอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30, S.D.=0.48$)

ด้านระบบการจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52, S.D.=0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีการจัดทำหนังสือแจ้งการชำระภาษีและมีมาตรการจูงใจเพื่อให้ประชาชนมาชำระภาษี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63, S.D.=0.42$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผน/โครงการในการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ในระยะสั้นและระยะยาว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34, S.D.=0.46$)

การเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง เชียงราย จังหวัดเชียงราย

การศึกษานี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยพิจารณาตัวแปรทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน เพื่อศึกษาความแตกต่างของการดำเนินงานทั้งใน ภาพรวมและในแต่ละด้านของการจัดเก็บรายได้อย่างเป็นระบบ

การเปรียบเทียบตามเพศ ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้จำแนกตามเพศ พบว่า ทั้งภาพรวมการดำเนินงานและการดำเนินงานในแต่ละด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประสิทธิภาพและวิธีการจัดเก็บรายได้ของเจ้าหน้าที่ชายและหญิงในอำเภอเมือง เชียงรายมีความใกล้เคียงกันในเชิงปฏิบัติการ โดยไม่ขึ้นอยู่กับเพศของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถตีความได้ว่า กลไก

การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีมาตรฐานและกระบวนการที่เป็นกลางทางเพศ ทำให้การปฏิบัติงานมีความสอดคล้องและเสถียรในทุกหน่วยงาน

การเปรียบเทียบตามตำแหน่ง เมื่อเปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ภาพรวมของการดำเนินงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแยกรายด้าน พบว่าด้าน ระบบการจัดการ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตำแหน่งหน้าที่อาจมีผลต่อการจัดการกระบวนการและการบริหารจัดการจัดเก็บรายได้ โดยเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบสูง เช่น ผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่าย มีแนวโน้มที่จะสามารถใช้ระบบการจัดการได้มีประสิทธิภาพมากกว่าเจ้าหน้าที่ทั่วไป ซึ่งอาจเกิดจากความคุ้นเคยกับการวางแผนและควบคุมงาน รวมถึงการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ในระบบการจัดเก็บ

การเปรียบเทียบตามประสบการณ์การทำงาน การวิเคราะห์การดำเนินงานจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งบ่งชี้ว่าประสบการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ไม่ได้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้อย่างชัดเจน อาจเนื่องจากการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคู่มือ กระบวนการ และมาตรฐานที่ชัดเจน ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่ว่าจะมีประสบการณ์มากหรือน้อยก็สามารถปฏิบัติงานได้ใกล้เคียงกัน

สรุปได้ว่า การดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีความสอดคล้องและเป็นมาตรฐานในภาพรวม โดยเพศและประสบการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ไม่มีผลต่อผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ แต่ตำแหน่งหน้าที่มีผลต่อด้านระบบการจัดการ ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการวางแผน การบริหาร และการใช้เทคโนโลยีหรือระบบสนับสนุนการจัดเก็บรายได้ การค้นพบเหล่านี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ และปรับปรุงกระบวนการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษานำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

การศึกษาการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.56) ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านบุคลากร ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความสามารถในการสร้างความเข้าใจและโน้มน้าวให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการชำระภาษี ตลอดจนด้านสถานที่ วัสดุ และอุปกรณ์ ที่มีความพร้อม เช่น พื้นที่จอดรถเพียงพอ และมีสถานที่รองรับผู้มาใช้บริการอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดด้านการบริหารรายได้ท้องถิ่นที่เน้นความสมดุลระหว่างการจัดเก็บรายได้และการให้บริการสาธารณะ (Chaicharoen, 2023)

ในด้านบุคลากร พบว่าอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.64, S.D. = 0.61) โดยเจ้าหน้าที่มีทักษะในการให้บริการ การสื่อสาร และการสร้างความพึงพอใจแก่ประชาชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่าศักยภาพของบุคลากรมี ความสัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิผลด้านรายได้ขององค์กร (Vorravanpreecha & Jarujittipant, 2017)

ด้านงบประมาณ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.48, S.D. = 0.60) แม้ว่าจะมีการจัดสรร งบประมาณเพื่อการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้แก่เจ้าหน้าที่ รวมถึงการสร้างความเข้าใจแก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษี แต่ยังไม่เพียงพอต่อการยกระดับประสิทธิภาพในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านการคลังท้องถิ่นที่ระบุว่าการ จัดสรรงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสามารถในการจัดเก็บรายได้ (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, 2563)

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและราย ด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากองค์กรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนว ทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ส่งผลให้ความ คิดเห็นของบุคลากรไม่แตกต่างกันตามเพศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการภาษีท้องถิ่นที่มีมาตรฐาน เดียวกัน (กนกรัชต์ พิกุลขาว, 2550) เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่าด้านระบบการจัดการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากความแตกต่างในบทบาทหน้าที่และมุมมองด้านการบริหาร เช่น การควบคุมภายใน การตรวจสอบ และการรายงานทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความเป็นอิสระทางการคลังและการบริหารจัดการ องค์กรท้องถิ่น (Wiraphanphong & Thomrongajariyakul, 2025)

สำหรับการจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากองค์กรมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่องผ่านการฝึกอบรมและการ ถ่ายทอดความรู้ ส่งผลให้บุคลากรมีแนวปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนา ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ผ่านการเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะของบุคลากร (Chetkhuntod & Imwised, 2024)

สรุป

ผลจากการศึกษาการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมือง เชียงรายชี้ให้เห็นว่าระดับประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถขององค์กรในการ บริหารจัดการรายได้ที่มีระบบและมีประสิทธิผล การวิเคราะห์เชิงลึกพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ ในด้านนี้มากที่สุดคือ บุคลากร ซึ่งบุคลากรมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน มีทักษะและความเข้าใจในขั้นตอน การจัดเก็บรายได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการติดต่อสื่อสารกับประชาชน การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการจัดเก็บ และการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าด้าน บุคลากรจะมีประสิทธิภาพสูง แต่การวิเคราะห์เชิงงบประมาณชี้ให้เห็นว่ามีช่องว่างในการพัฒนาที่สำคัญ องค์กร

ยังสามารถปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการจัดเก็บรายได้ การลงทุนในระบบเทคโนโลยี การฝึกอบรมบุคลากร และการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน จะช่วยเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพโดยรวมของ การดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น การวิเคราะห์ตามกลุ่มประชากรพบว่า เพศและประสบการณ์การทำงาน ไม่แสดงความ แตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนถึงความเสมอภาคในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกกลุ่ม และบ่งบอกว่า องค์กรมีมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจน ทำให้บุคลากรทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ขึ้นอยู่กับ เพศหรือประสบการณ์ที่ผ่านมา ในขณะที่ ตำแหน่งงาน ของบุคลากรมีผลต่อประสิทธิภาพด้าน ระบบการ จัดการ เท่านั้น บุคลากรที่อยู่ในตำแหน่งบริหารหรือมีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนและควบคุมระบบ มีแนวโน้มที่จะใช้เครื่องมือการจัดการและเทคโนโลยีสนับสนุนการจัดเก็บรายได้ได้ดีกว่าพนักงานปฏิบัติการทั่วไป การค้นพบนี้สะท้อนถึงความสำคัญของการพัฒนาความสามารถด้านระบบการจัดการให้ครอบคลุมทุกระดับ ตำแหน่ง เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและประสิทธิผลสูงสุดในภาพรวมขององค์กร

สรุปได้ว่าการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมืองเชียงรายมี ความเข้มแข็งในเรื่องบุคลากรและระบบการจัดการ แม้จะมีโอกาสในการปรับปรุงด้านงบประมาณและการ พัฒนาระบบสนับสนุนเพิ่มเติม การศึกษานี้ยังสะท้อนให้เห็นแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลและระบบ ภายในองค์กรที่สามารถเป็นต้นแบบสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ในภูมิภาค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และความโปร่งใสในการจัดเก็บรายได้อย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำแผนพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ประจำปี โดยกำหนด แนวทางปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี เช่น โครงการให้ รางวัลแก่ผู้ที่มาชำระภาษีตามกำหนด โดยคัดเลือกจากผู้ที่ยื่นแบบและชำระภาษีตามระยะเวลา การขยายเวลา การให้บริการในวันหยุดราชการ และช่วงพักกลางวัน การออกหน่วยบริการรับชำระภาษีเคลื่อนที่ การเปิด ช่องทางให้สามารถชำระภาษีผ่านทางไปรษณีย์ หรือธนาคาร เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรปรับปรุงข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินที่มีอยู่ให้เป็นปัจจุบัน เพราะเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และครบถ้วน
4. ควรจัดให้มีการประชุมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเพื่อชี้แจงว่าทั้งกำนัน และผู้ใหญ่บ้านจะสามารถเป็นผู้ช่วยในการติดตามเร่งรัดการจัดเก็บภาษี โดยเงินภาษีที่เก็บมาได้นั้น จะมีส่วน แบ่งที่ได้รับจากการจัดเก็บภาษี จะทำให้เป็นการสร้างแรงจูงใจให้มีการเร่งรัดประชาชนในหมู่บ้านของตนเองให้

มาชำระภาษี หรืออาจจะมีการแจกเกียรติบัตร หรือรางวัลผู้ใหญ่บ้านดีเด่น ฯลฯ สำหรับหมู่บ้านที่มีผู้ค้างชำระ ภาษีน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละระดับในการ จัดเก็บภาษี
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษี อย่างจริงจัง ทั้งด้านนโยบายรัฐ ด้วบทกฎหมาย การบริหารและการนำไปปฏิบัติ เพื่อที่จะทำให้การจัดเก็บภาษี ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดและท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัชต์ พิกุลขาว. (2550). *การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นและการพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ แห่งหนึ่ง.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2563). *การคลังท้องถิ่นและการกระจายอำนาจทางการคลัง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: บิสนิเนสอาร์แอนด์ดี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานท้องถิ่นอำเภอเมืองเชียงราย. (2568). *ข้อมูลบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย*. เชียงราย: สำนักงานท้องถิ่นอำเภอเมืองเชียงราย.
- Chaicharoen, S. (2023). Local revenue management and public service balance in Thailand. *Journal of Public Administration*, 15(2), 45–60.
- Chetkhuntod, K., & Imwised, P. (2024). Property registration and local tax efficiency in Thailand. *Asian Journal of Public Finance*, 12(1), 77–95.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Vorravanpreecha, K., & Jarujittipant, P. (2017). Factors affecting local government revenue performance. *Thai Journal of Public Administration*, 9(1), 101–120.
- Wiraphanphong, S., & Thomrongariyakul, T. (2025). Fiscal decentralization and financial autonomy of local governments in Thailand. *International Journal of Public Sector Management*, 18(3), 210–230.

